

Raamovereenkomst tot opdrachtuitvoering Tactisch Beheer Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet en het Informatiepunt (2019)

De ondergetekenden:

1. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties handelend in de hoedanigheid van bestuursorgaan en als rechtsgeldig vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, handelend in de hoedanigheid van Strategisch beheerder, hierna te noemen: Opdrachtgever, en
2. De Dienst voor het kadaster en de openbare registers, gevestigd te Apeldoorn, in deze vertegenwoordigd door de Voorzitter Raad van Bestuur, handelend in de hoedanigheid van Tactisch beheerder, hierna te noemen: Opdrachtnemer,

Gezamenlijk hierna te noemen: Partijen,

OVERWEGENDE DAT:

1. Op 1 januari 2021 bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet de tijdige beschikbaarheid en de continuïteit en kwaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet – Landelijke Voorziening (DSO-LV) en het Informatiepunt als publieke voorzieningen met het oog op uitvoerbaarheid van deze Omgevingswet moet zijn gewaarborgd;
2. Opdrachtgever, VNG, IPO en UvW op 18 december 2018 een Beheerovereenkomst DSO-LV 2019 hebben afgesloten. Binnen dit kader is per 1 januari 2019 besluitvorming over de organisatie van het beheer van DSO-LV vastgelegd;
3. Opdrachtgever vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en het aangaan van deze Raamovereenkomst, bij ministerieel besluit van 7 maart 2019, (Stcrt. 2019, 15335), een uitsluitend recht aan Opdrachtnemer heeft verleend voor het verlenen van diensten op het gebied van coördinatie met betrekking tot de Landelijke Voorziening Digitaal stelsel Omgevingswet (DSO-LV) aan de Staat der Nederlanden;
4. Opdrachtgever mede namens de andere betrokken overheden het Strategisch beheer op zich neemt en in het kader daarvan de opdracht van zowel het Tactisch als het Operationeel beheer van DSO-LV en Informatiepunt aan bestaande daarvoor beschikbare en geschikte uitvoeringsorganisaties met een publieke taak verleent;
5. Opdrachtgever met betrekking tot de uitvoering van activiteiten voor het Tactisch beheer van DSO-LV en Informatiepunt gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst afspraken met Opdrachtnemer wil maken. De afspraken betreffen de organisatie en uitvoering van het Tactisch beheer van DSO-LV en Informatiepunt, de daaraan te verbinden condities, de inrichting van een structuur en werkwijze voor besluitvorming en overleg, en de gefaseerde inrichting van het Tactisch beheer gedurende 2019 en 2020, zulks ter uitwerking van de Beheerovereenkomst DSO-LV (2019);
6. Opdrachtgever daartoe met Opdrachtnemer een Raamovereenkomst sluit waarin de voorwaarden voor alle door Opdrachtgever gedurende die looptijd te verstrekken Opdrachten tot het uitvoeren van bepaalde activiteiten voor het Tactisch beheer van DSO-LV en Informatiepunt zijn vastgelegd;
7. In deze Raamovereenkomst de voorwaarden zijn vastgelegd die van toepassing zijn op het uitvoeren van activiteiten voor het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt die Opdrachtnemer verricht op basis van het uitsluitend recht gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst.

BEGRIPPEN:

In deze Raamovereenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de volgende betekenis toe:

ADS (Aan de Slag met de Omgevingswet): het programma dat zorg draagt voor de realisatie van DSO-LV en Informatiepunt;

Beëindigingskosten: de in de Beheerovereenkomst bedoelde transitiekosten waarmee Opdrachtnemer een vergoeding ontvangt voor gemaakte kosten bij niet continueren van de Opdracht in de Raamovereenkomst;

Beheerovereenkomst: de op 18 december 2018 gesloten overeenkomst tussen de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, namens de Staat der Nederlanden, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Vereniging het Interprovinciaal Overleg (IPO) en De Unie van Waterschappen (UvW) ter uitwerking van het Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet (2015) en het Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken stelselherziening omgevingsrecht (2016);

Bestuurlijk Overleg: het interbestuurlijk overleg tussen bestuurders van Rijk, VNG, IPO en UvW, onder voorzitterschap van de Minister BZK, over (onder andere) strategische en bestuurlijke aangelegenheden DSO-LV betreffend;

Calamiteit: een ongewenste gebeurtenis die zodanige negatieve gevolgen heeft dat de voortgang van de kritische bedrijfsprocessen van organisaties die gebruik maken van DSO-LV wordt verstoord en de maximale uitvalduur van deze kritische bedrijfsprocessen dreigt te worden overschreden;

Bestuursakkoord: het Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet 2015;

Change-management: op een geplande en beheerste wijze doorvoeren van wijzigingen in de inrichting en/of werking van de DSO-LV en Informatiepunt, in samenhang met de gehele keten;

Crisis: noodsituatie waarbij het functioneren van het DSO verstoord raakt;

Crisisorganisatie: een tijdelijke organisatie die gevormd c.q. geactiveerd wordt bij het voordoen van een calamiteit, samengesteld uit in ieder geval functionarissen van de Opdrachtgever en Opdrachtnemer, gericht op het beheersen van de calamiteit;

DAP: Dossier afspraken en procedures. In dit document worden de werkafspraken en procedures tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer vastgelegd voortvloeiend uit het samenstel van afspraken rondom het Strategisch, Tactisch en Operationeel beheer DSO-LV en Informatiepunt teneinde om het DSO-LV blijvend in productie te houden;

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO): het stelsel van DSO-LV en het geheel aan overige (technische) voorzieningen, afspraken, werkwijzen, registraties, gegevensverzamelingen, content en bronnen die nodig zijn om aan initiatiefnemers, belanghebbenden en bestuursorganen die informatie beschikbaar te stellen die zij willen raadplegen of nodig hebben voor de uitvoering van de processen die volgen uit de Omgevingswet;

Digitaal Stelsel Omgevingswet – Landelijke Voorziening (DSO-LV): de landelijke voorziening met informatie over de fysieke leefomgeving die voor bestuursorganen en andere gebruikers relevant is in het kader van de uitvoering van de Omgevingswet en nodig is voor het aanvragen en afhandelen van vergunningen en het doen van meldingen, overeenkomstig de scope zoals bepaald in de Beheerovereenkomst;

Escalatie: een situatie die niet binnen de normale procesgang kan worden opgelost en waarover informatievoorziening richting en besluitvorming op hoger niveau nodig is. Issues rond de volgende onderwerpen worden onderkend:

1. Continuïteit dienstverlening;
2. Kwaliteit dienstverlening;
3. Kwaliteit van content;
4. Kostenaspecten;
5. Samenwerking tussen partijen in het kader van de Beheerovereenkomst;
6. Verschil van mening tussen partijen: "agreement to disagree";

Informatiepunt: onderscheiden diensten ten behoeve van gebruikersondersteuning, met in elk geval:

- i) de centrale helpdesk (website, email, telefonie e.d.) voor overheden en professionals waar zij informatie kunnen vinden en vragen kunnen stellen over de invoering en uitvoering van de Omgevingswet, het toepassen van de wet in hun specifieke beroepspraktijk en de wijze waarop het digitaal stelsel kan worden gebruikt, en
- ii) een eerstelijns IT helpdesk (website, email, telefonie) toegankelijk voor eenieder waar IT gerelateerde informatie over de DSO-LV wordt ontsloten en waar vragen kunnen worden gesteld en meldingen gedaan over de werking van de DSO-LV services en de wijze waarop die kunnen worden toegepast in gebruikapplicaties;

Kosten van beheer: de kosten, verband houdend met het Tactisch en Operationeel beheer van DSO-LV en Informatiepunt, waaronder ook te verstaan de kosten van de voorbereiding van het inrichten van het Tactisch beheer van DSO-LV en Informatiepunt;

Machtiging en Volmacht: de machtiging en volmacht als bedoeld in art. 5.1b van deze overeenkomst;

Minister: de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

Nadere Overeenkomst: de jaarlijkse overeenkomst tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer voor de in het betreffende kalenderjaar over de te verlenen diensten voor Tactisch beheer;

Offerte: een aanbieding tot het uitvoeren van activiteiten voor het Tactisch beheer van DSO-LV en Informatiepunt die Opdrachtnemer naar aanleiding van een Offerteaanvraag uitbrengt aan Opdrachtgever onder deze Raamovereenkomst;

Offerteaanvraag: een uitnodiging door Opdrachtgever onder deze Raamovereenkomst aan de Opdrachtnemer tot het uitbrengen van een Offerte voor een Opdracht tot het uitvoeren van activiteiten voor het Tactisch beheer van DSO-LV en Informatiepunt;

OGB Beheer: het interbestuurlijk topambtelijk samengesteld Opdrachtgevend Beraad, zoals gedefinieerd in artikel 24 van de Beheerovereenkomst;

Opdracht: het geheel van jaarlijkse afspraken vastgelegd in de jaarlijks tussen Partijen overeen te komen Nadere Overeenkomst inclusief bijlagen, Opdrachtbrief en de jaarlijks door Opdrachtnemer uit te brengen Offerte.

Opdrachtbrief: een eenzijdige rechtshandeling door de Opdrachtgever aan Opdrachtnemer, waarin de basis wordt gelegd voor de betaling van de Opdracht. In de Opdrachtbrief, waarin gedetailleerde afspraken worden gemaakt over onder andere betaalritme en de financiële verantwoording, wordt

verwezen naar de Raamovereenkomst, de jaarlijks door Opdrachtnemer uit te brengen Offerte en de jaarlijks tussen Partijen overeen te komen Nadere Overeenkomst;

Operationeel beheer: het in stand houden, exploiteren en continu door ontwikkelen van elementen van DSO-LV en Informatiepunt. Taken en verantwoordelijkheden behorend bij het Operationeel beheer zijn opgenomen in Bijlage 3 van de Beheerovereenkomst;

Operationele Beheer Organisatie (OBO): Partij die elementen van het Operationeel beheer van DSO-LV en Informatiepunt uitvoert;

Overeenkomst van opdrachtuitvoering: Overeenkomst waarin de Opdrachtnemer namens de Opdrachtgever per jaar afspraken maakt met de afzonderlijke OBO's over de te verrichten activiteiten voor Operationeel beheer en/of Uitbouw. Voor het Operationeel beheer worden het niveau van dienstverlening en de daaraan verbonden kosten vastgesteld.

Raamovereenkomst: de onderhavige overeenkomst, inclusief alle bijlagen;

SLA: Service Level Agreement tussen Partijen waarin het niveau en de kwaliteit van de te verlenen diensten is vastgelegd;

Stakeholder: persoon of organisatie die een belang heeft bij het functioneren van DSO-LV en Informatiepunt;

Strategisch beheer: het organiseren, toedelen van taken, managen en doen uitvoeren van het Tactisch en Operationeel beheer van DSO-LV en Informatiepunt, met inbegrip van Uitbouw, het definiëren van de samenwerkingsrelaties, het creëren van de condities voor een effectief beheer van DSO-LV en Informatiepunt, en aansluiting met DSO, het borgen van de verbinding en interbestuurlijke samenwerking van alle betrokken overheidspartijen en het bewaken van alle hieromtrent gemaakte afspraken. Taken en verantwoordelijkheden behorend bij het Strategisch beheer zijn opgenomen in Bijlage 3 van de Beheerovereenkomst;

Strategisch Beheer Organisatie (SBO): het in te richten dienstonderdeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dat verantwoordelijk is voor het Strategisch beheer van de DSO-LV en Informatiepunt;

Tactisch beheer: het coördineren en managen van het Operationeel beheer van DSO-LV en Informatiepunt, het borgen van de werking van DSO-LV in DSO als stelsel en in de keten van informatiestromen, het organiseren van de samenwerkingsrelatie met andere publieke organisaties met een eigen opdracht, het organiseren van het netwerk en het voeren van regie op het functioneren en de innovatie van DSO als stelsel. Taken en verantwoordelijkheden behorend bij het Tactisch beheer zijn genoemd in Bijlage 3 van de Beheerovereenkomst;

Tactisch Beheer Organisatie (TBO): het in te richten onderdeel van Opdrachtnemer dat verantwoordelijk is voor het Tactisch beheer van de DSO-LV en Informatiepunt;

Transitieplan: een plan dat (de aanpak van) de overgang beschrijft van de huidige situatie van de tactische sturing vanuit de programma's ADS en DSO naar Opdrachtnemer. Als mede een beschrijving van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de programmaorganisatie DSO, in afnemende zin, en de Opdrachtnemer, in toenemende zin, gedurende de verschillende fasen in 2019 en 2020, gericht op integrale verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer voor het Tactisch beheer van DSO-LV en Informatiepunt;

Uitbouw: het uitbreiden van het basisvoorzieningsniveau van de DSO-LV met nader te bepalen bestuurlijk vastgestelde functionaliteiten onder de noemer Uitbouw.

KOMEN OVEREEN:

1. Voorwerp van de Raamovereenkomst

- 1.1 Voorwerp van de Raamovereenkomst is het vastleggen van de kaders die verbonden zijn aan de opdrachtverlening voor het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt, zoals vastgelegd in bijlage 3 van de Beheerovereenkomst.
- 1.2 Deze Raamovereenkomst vloeit voort uit hetgeen hierover onder punt 30 van de Beheerovereenkomst is bepaald en biedt de basis voor de jaarlijks tussen Partijen over een te komen Nadere Overeenkomsten over de door de Opdrachtnemer uit te voeren activiteiten in het kader van het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt binnen de kaders van de meerjarige strategische en tactische beheerplannen en het Beheerprotocol als bedoeld in paragraaf 5 van de Beheerovereenkomst. De Raamovereenkomst beschrijft de generieke rijksbegrotingsregels.
- 1.3 Offerteaanvraag, Offerte, Nadere Overeenkomst en Opdrachtbrief
  - a. Voorafgaand aan het sluiten van de Nadere Overeenkomst zal Opdrachtgever uiterlijk op 1 september van het voorafgaande jaar een Offerteaanvraag (op hoofdlijnen) uitbrengen aan Opdrachtnemer waarmee hij verzocht wordt om voor het kalenderjaar daarop een Offerte op hoofdlijnen uit te brengen voor het verrichten van activiteiten voor het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt;
  - b. Opdrachtnemer zal uiterlijk op 1 oktober een Offerte (en verzoek tot bijdrage) uitbrengen in conceptvorm en in overleg treden met Opdrachtgever, waarna dat kan leiden tot een aangepaste Offerte, die uiterlijk 1 november in definitieve vorm uitgebracht dient te worden;
  - c. Gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst zullen Opdrachtgever en Opdrachtnemer

- jaarlijks een Nadere Overeenkomst sluiten over het uitvoeren van diensten voor het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt, overeenkomstig de bij deze Raamovereenkomst als Bijlage A bijgevoegde opzet;
- d. In de Nadere Overeenkomst dienen in ieder geval over de volgende onderwerpen nadere afspraken te worden gemaakt:
- uit te voeren diensten;
  - overige voorwaarden waaronder activiteiten worden uitgevoerd;
  - budget;
  - prijs en kwaliteit;
  - prognose naar de toekomst.
- e. Gelijktijdig met het sluiten van de Nadere Overeenkomst zal Opdrachtgever uiterlijk op 1 december een Opdrachtbrief aan Opdrachtnemer verstrekken, eenzijdig ondertekend door Opdrachtgever. In de Opdrachtbrief wordt onderscheid gemaakt tussen onderdelen die zich in de beheerfase bevinden en onderdelen die zich in de Uitbouw bevinden.

2. Taakverdeling Opdrachtgever en Opdrachtnemer

- 2.1 Opdrachtgever draagt zorg voor:
- a. Geven van Opdracht tot uitvoering van activiteiten voor wat betreft het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt als genoemd in bijlage 3 van de Beheerovereenkomst;
  - b. Het in een zo vroeg mogelijk stadium informeren van Opdrachtnemer over beleidsontwikkelingen en/of beleidsevaluaties, inclusief eventueel veranderde of in voorbereiding zijnde wet- en regelgeving, voor zover die relevant zijn voor de uitvoering van de verlening van diensten in het kader van het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt;
  - c. Kaders voor en uitvoering geven aan Change-management en Escalatie. Dit zal nader worden uitgewerkt in de DAP;
  - d. Rapporteren op kwartaalbasis aan Opdrachtnemer over de gremia waarin het actief is en/of met welke organisaties er afgestemd wordt en welke onderwerpen er spelen;
  - e. De borging van een gezamenlijke huisstijl voor het Strategisch, Tactisch en Operationeel beheer van de DSO-LV en Informatiepunt.
- 2.2 Opdrachtnemer draagt zorg voor:
- a. Het uitvoeren van de activiteiten voor wat betreft het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt, als genoemd in bijlage 3 van de Beheerovereenkomst en het opleveren van het Beheerplan, als bedoeld in artikel 31 van de Beheerovereenkomst;
  - b. Het namens Opdrachtgever maken van afspraken met OBO's en deze vastleggen in Overeenkomsten van opdrachttuitvoering. In de Overeenkomst van opdrachttuitvoering worden afspraken vastgelegd over de door OBO's uit te voeren onderdelen van het Operationeel beheer en van de Uitbouw van de DSO-LV en bevat in ieder geval afspraken over de volgende onderwerpen:
    - kwaliteit van dienstverlening;
    - continuïteit van dienstverlening;
    - kwaliteit¹ van de content (o.a. validatie en monitoring);
    - kosten efficiëntie;
    - samenwerking;
    - monitoring;
    - prijs cq. kosten.Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever over deze Overeenkomsten van opdrachttuitvoering voorafgaand aan wanneer deze gesloten gaan worden;
  - c. Monitoren dat de dienstverlening van de OBO's voldoet aan de inhoudelijke kaders en daarop sturen;
  - d. Verstrekken van de in deze Raamovereenkomst (en/of Bijlage B) genoemde rapportages;
  - e. Adequate ramingen en prognoses en tijdige melding van te verwachten budgetoverschrijdingen;
  - f. Opdrachtgeverschap aan ontwikkelpartijen voor Uitbouw;
  - g. Het in een zo vroeg mogelijk stadium informeren van Opdrachtgever over gebeurtenissen en ontwikkelingen, zoals calamiteiten, storingen en wijzigingen, voor zover betrekking hebbend op de uitvoering van de activiteiten voor en door het Tactische beheer DSO-LV en Informatiepunt;
  - h. Rapporteren op kwartaalbasis aan Opdrachtgever over de gremia waarin het actief is en/of met welke organisaties er afgestemd wordt, welke onderwerpen er spelen en tot welke vertaling in het voortbrengingsproces dit heeft geleid;
  - i. Het beheer van de gezamenlijke huisstijl voor het Strategisch, Tactisch en Operationeel beheer van de DSO-LV en Informatiepunt en het gebruik ervan bij de dienstverlening.

¹ Ziet niet op verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke kwaliteit van de content.

- 2.3 Opdrachtgever en Opdrachtnemer dragen samen zorg voor:
- Het opstellen en bijhouden van een Dossier afspraken en procedures (DAP), waarin onder meer de bevoegdheden van betrokkenen ingeval van Escalatie en Change-management zijn opgenomen;
  - De externe communicatie en voorlichting die in het kader van de uitvoering van de activiteiten noodzakelijk zijn met inachtneming van de afspraken die daarover tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer worden gemaakt;
  - het verder brengen en uitdragen van de stelselontwikkeling van het DSO.
- 2.4 Additionele en wijziging afgesproken werkzaamheden
- Opdrachtgever kan Opdrachtnemer binnen de grenzen van het uitsluitend recht verzoeken om additionele werkzaamheden in het kader van het Tactisch beheer van het DSO-LV en Informatiepunt uit te voeren, in aanvulling op het gestelde onder 2.2;
  - Additionele werkzaamheden zonder financiële gevolgen worden toegekend zonder wijziging van bestaande Opdrachtbrieven, maar zo nodig met wijziging van de Nadere Overeenkomst middels een addendum;
  - Additionele werkzaamheden met financiële gevolgen, waaronder wijzigingen in de looptijd van een bestaande activiteit (Opdracht/programma), voorwaarden of aanvullende financiering voor bestaande activiteiten, worden schriftelijk vastgelegd in de vorm van een aangepaste Opdrachtbrief of een addendum daarop. De Nadere Overeenkomst zal dienovereenkomstig middels een addendum worden aangepast;
  - Opdrachtnemer zal het door de Opdrachtgever vastgestelde maximum budget zoals opgenomen in de Opdrachtbrief niet overschrijden;
  - Opdrachtgever kan Opdrachtnemer binnen de grenzen van het uitsluitend recht verzoeken om werkzaamheden uit te voeren ter realisatie van functionaliteiten en/of elementen van de Uitbouw of onderdelen daarvan van het voorzieningenniveau DSO-LV als genoemd in Bijlage 2.2 van de Beheerovereenkomst. De Opdracht en de voorwaarden waaronder Opdrachtnemer de hiervoor genoemde werkzaamheden dient uit te voeren worden vastgelegd/toegevoegd in de Nadere Overeenkomst en de daarvoor geldende Opdrachtbrief in de vorm van addenda op deze documenten.
- 2.5 Informatiepunt
- Opdrachtnemer zal werkzaamheden uitvoeren voor het beheer van het Informatiepunt overeenkomstig de afspraken die hierover op een nader moment door het Bestuurlijk Overleg worden gemaakt. Hoe en welke werkzaamheden Opdrachtnemer voor het beheer van het Informatiepunt zal uitvoeren wordt vastgelegd in (een addendum op) deze Raamovereenkomst en/of in de Nadere Overeenkomst.

3. Organisatie en transitie (DSO-LV en Informatiepunt)

- 3.1 Organisatorische en boekhoudkundige scheiding
- Opdrachtnemer richt voor de uitvoering van het Tactisch beheer een afzonderlijke organisatorische eenheid binnen zijn organisatie in. Daarbij waarborgt hij de opdrachtnemer overeenkomstig het daarvoor door de Minister verleende uitsluitend recht. Eveneens dient er functiescheiding en boekhoudkundige scheiding aangebracht te worden tussen de activiteiten voor het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt en de wettelijke taken van zijn organisatie, waaronder ook te verstaan de Operationele beheertaken voor DSO-LV, en maakt dit desgevraagd transparant.
  - ten behoeve van de boekhoudkundige scheiding hanteert Opdrachtnemer separate administraties en is de toegang tot de verschillende administraties gescheiden. Ook worden de financiële posten voor het Tactisch en Operationeel beheer apart geregistreerd en verantwoord.
  - De organisatorische scheiding dient te waarborgen dat Opdrachtnemer geen economisch voordeel uit de activiteiten voor het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt zal genieten dan wel deze zal aanwenden voor zijn wettelijke taken.
- 3.2 Transitieproces en in beheer nemen onderdelen DSO-LV
- Opdrachtnemer en Opdrachtgever zorgen voor realisatie van het transitieproces. Op tussen Partijen vast te stellen data en in afstemming met Opdrachtgever, levert Opdrachtnemer producten daarvoor op zoals het Transitieplan en het tactisch beheerplan als genoemd onder punt 31 van de Beheerovereenkomst;
  - Opdrachtgever en Opdrachtnemer stellen gezamenlijk de criteria en planning op ten behoeve van de zg. volwassenheidschecks. Deze checks zullen eind 2019 en eind 2020 plaatsvinden.
  - Opdrachtnemer draagt zorg voor het acceptatieproces voor de overdracht van toegewezen verantwoordelijkheden van (onderdelen van) het programma DSO en ADS naar Opdrachtnemer;
  - Opdrachtgever draagt er zorg voor dat Opdrachtnemer wordt betrokken bij het proces van in beheer nemen van onderdelen van DSO-LV in de periode tot inwerkingtreding van de

Omgevingswet, volgens het acceptatieproces, opgenomen in bijlage 5 van de Beheerovereenkomst.

4. Organiseren van relaties

- 4.1 Samenwerkingsafspraken stakeholders
Opdrachtnemer brengt namens Opdrachtgever samenwerkingsafspraken tot stand met verschillende stakeholders, waaronder, maar niet uitsluitend:
- organisaties die belast zijn met het beheer van onderdelen van de (generieke) overheidsinfrastructuur, die van belang zijn voor het functioneren van de DSO-LV, waaronder de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB)²;
  - overige organisaties waarvan het beheer en functioneren van het DSO-LV afhankelijk is.
- 4.2 Interbestuurlijke betrokkenheid
- a. Opdrachtnemer zal in samenspraak met Opdrachtgever in het kader van Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt een regieoverleg Tactisch Beheer voeren met vertegenwoordigers van de koepelorganisaties³;
  - b. Opdrachtnemer organiseert de samenwerking, incl. de vraagarticulatie van de bestuursorganen van gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk als gebruikers van DSO-LV en Informatiepunt. In de DAP wordt dit nader uitgewerkt;
  - c. Opdrachtnemer woont als adviseur van het OGB de bijeenkomsten van het OGB Beheer DSO-LV bij.
- 4.3 Relaties/betrokkenheid stakeholders
- a. Opdrachtnemer richt een netwerkoverleg gebruikers in met vertegenwoordigers van koepelorganisaties⁴ en van andere representatieve organisaties van bestuursorganen van gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk als gebruikers van DSO-LV en Informatiepunt en andere stakeholders;
  - b. Opdrachtnemer organiseert de samenwerking, incl. de vraagarticulatie van, maar niet uitsluitend:
    - gebruikers, initiatiefnemers en burgers;
    - brancheorganisaties uit het bedrijfsleven;
    - IT-leveranciers van bestuursorganen en OBO's op strategisch niveau.
  - c. De hiervoor genoemde overleg- en samenwerkingsstructuur wordt in de DAP nader uitgewerkt.

5. Sturings- en toezichtsrelatie

- 5.1 Governance
- a. Opdrachtgever geeft aan waar binnen zijn ministerie de uitoefening van het Strategisch beheer DSO-LV en Informatiepunt, en het opdrachtgeverschap is belegd;
  - b. Opdrachtgever verleent aan Opdrachtnemer Volmacht en Machtiging om namens haar privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen te verrichten in het kader van het Tactisch beheer DSO-LV en Informatiepunt. De omvang van en voorwaarden bij deze Volmacht en Machtiging zijn als Bijlage C aan de Raamovereenkomst gevoegd. Door ondertekening van de Raamovereenkomst en de daarin vervatte uitwerking van de aan Opdrachtnemer verleende Opdracht, accepteert Opdrachtnemer de Volmacht en Machtiging;
  - c. Opdrachtgever staat toe dat Opdrachtnemer bij het uitvoeren van haar Opdracht(en) derde(n) kan betrekken onder nakoming van zijn aanbestedingsrechtelijke plichten. De opdrachtverlening aan derden laat onverlet de verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever, alsmede de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor de nakoming van de op hem rustende wettelijke verplichtingen;
  - d. Partijen voeren periodiek overleg over de uitvoering van de Opdracht en hun onderlinge samenwerkingsrelatie, als ook over de invulling van het meerjarig voortschrijdend tactisch beheerplan, de bijbehorende begroting voor het volgend jaar en over rekening en verantwoording over het verstreken jaar. In dit overleg is ook de relatie tussen Opdrachtnemer en de OBO's aan de orde;
  - e. Onderwerpen over de uitvoering van de Opdracht die binnen het uitsluitend recht vallen, worden, voor zover deze voor de totale bedrijfsvoering van Opdrachtnemer relevant zijn, ook besproken in de reguliere overleggen tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer en met de eigenaar (of: eigenaarsadvisering) van Opdrachtnemer.
- 5.2 Rapportage en verantwoording
- a. Opdrachtnemer stelt elk kwartaal een rapportage op en stelt deze uiterlijk per 15 mei,

² Welke wordt beheerd door Kennis- en Exploitatiecentrum voor Officiële Overheidspublicaties in opdracht van de Minister.

³ Hiermee wordt bedoeld: VNG, IPO, UvW en vertegenwoordiging vanuit het Rijk.

⁴ Idem 3.

15 augustus, 15 november en 15 maart aan Opdrachtgever ter beschikking. In de laatste Kwartaalrapportage neemt Opdrachtnemer tevens een overzicht op van de totale begrote en gerealiseerde kosten per onderdeel over het afgelopen jaar voor Operationeel beheer (door alle Operationele beheerders), en apart voor Tactisch beheer. Over de vorm, invulling en mate van detail maken Opdrachtgever en Opdrachtnemer nadere afspraken;

- b. In ieder geval zal Opdrachtnemer rapporteren over samenwerkingsafspraken, voorwaarden voor en regie voeren op innovatie en hierop adviseren van de Opdrachtgever. Opdrachtnemer zal tegelijk met de laatste Kwartaalrapportage de Jaarrapportage aanbieden en tevens een verzoek via de SBO bij OGB-Beheer indienen voor het vaststellen van de bijdrage;
  - c. Opdrachtgever zal, na vaststelling van de rapportages en stukken onder a en b, een Vaststellingsbeschikking en eindafrekening opstellen;
  - d. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever op kwartaalbasis rapporteren over de onderwerpen zoals genoemd in Bijlage C van deze overeenkomst;
  - e. Opdrachtnemer zal verantwoording afleggen overeenkomstig de wijze als geregeld in de Organisatiewet Kadaster. Opdrachtnemer zal op 15 maart als onderdeel van de jaarstukken (jaarverslag, doelmatigheidsverslag, accountantsverslag en jaarrekening) met betrekking tot de uitgevoerde activiteiten verantwoording afleggen aan Opdrachtgever. In de jaarrekening zullen de Opdrachten voor Tactisch en Operationeel beheer apart zichtbaar zijn;
  - f. Opdrachtgever zal na ontvangst van de verantwoordingsstukken als bedoeld onder e. zijn oordeel over de kwaliteit van de uitvoering van de activiteiten, de continuïteit, de doelmatigheid en de rechtmatigheid ervan, over de inrichting van de governance en de opdrachtgeversrol betrekken in het proces van goedkeuring van het besluit tot vaststelling van de gehele jaarrekening (incl. wettelijke taken) van Opdrachtnemer;
  - g. Opdrachtgever zal overeenkomstig art. 5.4 lid c zoveel als mogelijk met Opdrachtnemer tot verbetering komen bij onvoldoende rapportages.
- 5.3 Crisis ten gevolge van Calamiteit
- a. Bij een Crisis ten gevolge van een Calamiteit treedt onder verantwoordelijkheid van Opdrachtgever de Crisisorganisatie en -aanpak, zoals nader omschreven in het DAP, in werking;
  - b. Opdrachtgever en Opdrachtnemer dragen gezamenlijk zorg voor een crisisprotocol, dat separaat onderdeel is van het DAP, waarbij wordt aangesloten op vigerende regelgeving en kaders op gebied van informatiebeveiliging en continuïteitsbeheer.
- 5.4 Escalaties
- a. Er is een getrappt escalatiemechanisme. Opdrachtnemer brengt knelpunten en geschillen bij de uitvoering van deze Raamovereenkomst eerst zelf tot een oplossing en escaleert enkel naar een hoger niveau indien niet tijdig een acceptabele oplossing kan worden bereikt;
  - b. Opdrachtnemer brengt knelpunten en geschillen met betrekking tot het operationeel beheerniveau eerst zelf tot een oplossing en escaleert enkel naar een hoger niveau indien niet tijdig een acceptabele oplossing kan worden bereikt. Opdrachtgever verleent Opdrachtnemer hiervoor de nodige handelingsruimte;
  - c. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever bij Escalaties onverwijld schriftelijk informeren indien de voortgang van de operationele dienstverlening wordt verstoord buiten overeengekomen toleranties of andere significante risico's optreden. Hierbij wordt vermeld de oorzaak, de consequenties van de dreigende verstoring en het voorstel voor maatregelen om de effecten te beheersen. Tevens stelt Opdrachtnemer maatregelen voor om verdere verstoring, ook in de toekomst, te voorkomen;
  - d. Opdrachtgever zal zo spoedig mogelijk na ontvangst van de onder c. bedoelde melding, Opdrachtnemer berichten of Opdrachtgever al dan niet instemt met de voorgestelde maatregelen en de genoemde consequenties;
  - e. Verschillen van mening of inzicht respectievelijk conflicten tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer respectievelijk de Opdrachtnemer en een OBO, worden zoveel als mogelijk in de opdrachtgevers-opdrachtnemerslijn opgelost, zonder tussenkomst van het OGB Beheer of het Bestuurlijk Overleg;
  - f. De Opdrachtnemer borgt in de overeenkomsten met de OBO's, dat zij beschikt over een adequate informatiepositie, zodanig dat zij feitelijk juist en effectief kan escaleren. De Opdrachtgever ondersteunt de Opdrachtnemer hierbij;
  - g. Voor Escalaties buiten de handelingsruimte van Opdrachtnemer en Opdrachtgever fungeert het OGB Beheer als eerste escalatieniveau en het Bestuurlijk Overleg als uitiem escalatieniveau.

6. Risicomanagement

- 6.1 Opdrachtgever en Opdrachtnemer hebben een aantoonbaar werkend risicomanagement-governance en risicomanagementproces ingericht, volgens een erkende bedrijfsstandaard op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Dit is uitgewerkt in het DAP en de SLA, waarin in ieder geval is uitgewerkt dat Opdrachtnemer op kwartaalbasis aan Opdrachtgever rapporteert

- over de top risico's ten aanzien van het Beheer en Uitbouw van DSO-LV en Informatiepunt en over Operationeel beheer DSO-LV;
- 6.2 Opdrachtnemer geeft duiding bij de ontwikkelingen en verschuivingen in de verschillende top risico's. Ook geeft Opdrachtnemer per risico aan wat de impact (SMART) is, bij wie het risico gealloceerd is en wat de voorgestelde en genomen beheersmaatregelen zijn;
  - 6.3 Tussentijds informeren Opdrachtnemer en Opdrachtgever elkaar actief over urgente risico's;
  - 6.4 De Opdrachtnemer borgt in de overeenkomsten met de OBO's, dat zij beschikt over een adequate informatiepositie, zodanig dat zij feitelijk juist en effectief risicomanagement kan voeren.

7. Financiële bepalingen

- 7.1 Kassiersfunctie
  - a. Opdrachtgever vervult een kassiersfunctie voor het door interbestuurlijke partijen ter beschikking gestelde budget gedurende de periode dat ook werkzaamheden onder de noemer Uitbouw worden uitgevoerd. Daarna vindt financiering plaats via het reguliere opdrachtregime;
  - b. Opdrachtgever kan aan Opdrachtnemer opdracht geven tot het doen van betalingsopdrachten ten behoeve van de beheerwerkzaamheden DSO-LV en Informatiepunt binnen de interbestuurlijke kaders;
  - c. Opdrachtgever draagt zorg voor de inning van de interbestuurlijke bijdragen en voor jaarlijkse overmaking van de interbestuurlijke bijdragen voor het beheer van DSO-LV en Informatiepunt op een apart hiervoor geopende bankrekening welke beheerd wordt door Opdrachtnemer;
  - d. Opdrachtnemer is niet gerechtigd zonder toestemming van Opdrachtgever uitgaven te doen vanuit deze rekening. Jaarlijks en op verzoek tussentijds overlegt Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een overzicht van de inkomsten en uitgaven op deze rekening;
  - e. In de jaarverantwoording van Opdrachtnemer worden eventuele tegoeden op deze rekening verantwoord als "Schulden aan derden".
- 7.2 Beheer van overschotten en tekorten
  - a. Opdrachtnemer administreert en verantwoordt het beheer van overschotten of eventuele tekorten die in enig jaar ontstaan op het taakstellend budget aan Opdrachtgever;
  - b. Bestuursvorming over het aanwenden van overschotten als bedoeld onder 13, sub e van de Beheerovereenkomst vindt plaats in het OGB Beheer DSO-LV. Opdrachtnemer kan daarvoor voorstellen doen aan Opdrachtgever, die beslist over doorgeleiding naar het OGB Beheer DSO-LV;
  - c. Opdrachtnemer zal een mogelijke overschrijding van het taakstellend budget tijdig signaleren aan Opdrachtgever, waarna partijen in overleg treden.

8. Looptijd van de Raamovereenkomst

- 8.1 Deze Raamovereenkomst gaat in op de datum van ondertekening door beide Partijen en eindigt op 31 december 2023.
- 8.2 Partijen evalueren hun samenwerkingsrelatie en de uitvoering van de activiteiten door Opdrachtnemer in het eerste kwartaal van 2022. De uitkomst van de evaluatie wordt ingebracht in de evaluatie als bedoeld in paragraaf 7.2 van de Beheerovereenkomst, welke wordt uitgevoerd voor 1 juli 2022.
- 8.3 Opdrachtgever neemt, in overeenstemming met het Bestuurlijk Overleg, mede op basis van de uitkomsten van de evaluatie als bedoeld in artikel 8.2 uiterlijk vóór 31 december 2022 een besluit over continuering van het uitvoeren van het Tactisch beheer per 1 januari 2024 en de daarvoor geldende condities. Indien Opdrachtgever besluit het Tactisch beheer te continueren en Opdracht te verlenen aan Opdrachtnemer, kan Opdrachtnemer besluiten deze opdracht niet te aanvaarden.
- 8.4 Indien Opdrachtgever en Opdrachtnemer besluiten de Opdracht tot het uitvoeren van het Tactisch beheer per 1 januari 2024 te continueren, leggen zij de voorwaarden waaronder de Opdracht wordt gecontinueerd schriftelijk vast, waarbij in beginsel zo veel als mogelijk gelijklopende bepalingen gelden zoals deze in de onderhavige Raamovereenkomst zijn opgenomen.
- 8.5 Indien Opdrachtgever en/of Opdrachtnemer besluit(en) de Opdracht van deze Raamovereenkomst niet te continueren, voeren zij overleg om te komen tot afspraken over de gevolgen van de beëindiging van deze Raamovereenkomst, inclusief Volmacht en Machtiging, per 31 december 2023 met het oog op enerzijds het waarborgen van de continuïteit van het Tactisch beheer van DSO-LV en anderzijds de optredende beëindigingskosten voor Opdrachtnemer.

9. Opzegging en ontbinding van de Raamovereenkomst

- 9.1 Elke Partij kan de Raamovereenkomst met inachtneming van een opzegtermijn van 1 jaar schriftelijk opzeggen indien een zwaarwegende verandering van omstandigheden is opgetreden. De opzegging dient gemotiveerd te zijn.
- 9.2 Ingeval van beëindiging van de Raamovereenkomst krachtens opzegging zijn Partijen over en weer gehouden de redelijke kosten en eventuele schade die voortvloeien uit de opzegging te vergoeden.
- 9.3 Onverminderd wat in de Raamovereenkomst is vastgelegd, kan elk van de Partijen de Raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden indien de nakoming ervan blijvend onmogelijk is.
- 9.4 Indien een van de Partijen gedurende een periode van 2 maanden ten gevolge van overmacht in verzuim is ten aanzien van haar verplichtingen op grond van deze Raamovereenkomst, heeft de andere Partij het recht deze Raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven met onmiddellijke ingang buiten rechte geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Ingeval van ontbinding van de Raamovereenkomst zijn partijen over en weer gehouden de redelijke kosten en eventuele schade die voortvloeien uit de ontbinding te vergoeden.
- 9.5 Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan personeel, stakingen, ziekte van personeel en tekortschieten van ingeschakelde derden.
- 9.6 Beëindiging van deze Raamovereenkomst om welke reden dan ook laat de rechten en verplichtingen voortvloeiend uit de jaarlijks af te sluiten Nadere Overeenkomst onverlet. De voorwaarden van deze Raamovereenkomst blijven van toepassing op de dan geldende Nadere Overeenkomst die na het eindigen van deze Raamovereenkomst nog voortduurt.
- 9.7 Voorts geldt dat bij beëindiging van de Raamovereenkomst Partijen de afspraken rondom het Operationeel en Tactisch beheer respecteren gedurende de duur van de dan nog lopende Nadere Overeenkomst.

10. Geschillenregeling

- 10.1 Deze Raamovereenkomst is niet in rechte afdwingbaar.
- 10.2 Er is sprake van een geschil indien één van de Partijen daarvan schriftelijk en gemotiveerd melding maakt aan de andere Partij, waarna Partijen binnen 20 werkdagen na een zodanige melding eerst met elkaar in overleg treden om te bezien of in der minne een oplossing van het geschil kan worden gevonden.
- 10.3. Voor alle geschillen geldt dat Partijen de escalatieprocedure als bedoeld in artikel 5.4, dienen te volgen. Indien blijkt dat Partijen er niet in slagen op het hoogste escalatieniveau overeenstemming te bereiken, dan kunnen Partijen deze Raamovereenkomst beëindigen met inachtneming van artikel 9.

11. Slotbepaling

- 11.1 De toepassing en uitwerking van deze Raamovereenkomst en/of daaruit voortvloeiende maatregelen mogen niet strijdig zijn met de Europese en/of nationale mededings- en aanbestedingsregels of andere wet- en regelgeving. Mocht er wel sprake zijn van strijdigheid zal de Raamovereenkomst gewijzigd, opgezegd of ontbonden kunnen worden.
- 11.2 Indien een bepaling van deze Raamovereenkomst in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, wordt die bepaling, voor zover nodig, uit deze Raamovereenkomst verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. Het overige deel van de Raamovereenkomst blijft in een dergelijke situatie ongewijzigd.
- 11.3 Algemene Voorwaarden van Opdrachtgever en Opdrachtnemer zijn expliciet niet van toepassing op deze Raamovereenkomst en onderhavige documenten.
- 11.4 Wijzigingen van deze Raamovereenkomst, de Volmacht en Machtiging of een Nadere Overeenkomst zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen Partijen schriftelijk zijn overeengekomen.
- 11.5 Binnen 30 dagen na ondertekening van de Raamovereenkomst wordt de tekst daarvan, inclusief de Volmacht en Machtiging, door Opdrachtgever gepubliceerd in de Staatscourant.
- 11.6 Bij wijziging, opzegging en ontbinding van deze Raamovereenkomst en Volmacht en Machtiging wordt melding gemaakt door Opdrachtgever in de Staatscourant.
- 11.7 Deze Raamovereenkomst wordt aangehaald als: Raamovereenkomst tot opdrachtuitvoering Tactisch Beheer Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet en Informatiepunt (2019).

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag, 25 september 2019

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
namens deze,
Programmadirecteur-generaal Omgevingswet,
E.J. van Kempen*

Apeldoorn, 26 september 2019

*De Dienst voor het kadaster en de openbare registers
namens deze,
Voorzitter Raad van Bestuur,
Th.A.J. Burmanje*

BIJLAGE A

Opzet Nadere Overeenkomst (art. 1.3, sub c)

1. Toepasselijke voorwaarden
2. Voorwerp van de Nadere Overeenkomst / nadere invulling van de uit te voeren activiteiten
3. Duur van de Nadere Overeenkomst
4. Financiële bepalingen
5. Contactpersonen en rapportage
6. Plaats werkzaamheden

BIJLAGE B

Onderwerpen rapportage verplichtingen

Opdrachtnemer rapporteert (op grond van art. 2.2, sub d en 5.2, sub d) per kwartaal aan Opdrachtgever over:

- Kwaliteit van dienstverlening van de OBO's op basis van de prestaties ten opzichte van de afgesproken kwaliteitsnormen in de SLA's;
- Beschikbaarheid van dienstverlening van de OBO's op basis van de prestaties ten opzichte van de afgesproken beschikbaarheidsnormen in de SLA's;
- De gremia waarin het actief is en/of met welke organisaties er afgestemd wordt en welke onderwerpen er spelen;
- De financiële status op de lopende opdrachten van TBO en OBO's
- Het gebruik van de verschillende componenten en functies die gezamenlijk DSO-LV vormen en over de trends die daarin waar te nemen zijn, uitgesplitst naar component;
- De geleverde inspanningen om het gebruik van DSO-LV te stimuleren en het effect van die initiatieven;
- Het functioneren van de koppelvlakken tussen DSO-LV en de andere landelijke voorzieningen die niet binnen de scope van de beheeropdracht vallen, maar waar DSO-LV wel van afhankelijk is voor zijn functioneren. De Opdrachtnemer geeft per koppelvlak cq afhankelijkheidsrelatie aan wat de belangrijke stand van zaken, issues en ontwikkelingen in die relaties zijn en hoe de Opdrachtnemer daar mee om gaat;
- Het functioneren van de koppelvlakken tussen DSO-LV en de decentrale, aan DSO-LV gekoppelde, systemen van gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk. De Opdrachtnemer geeft per relevante categorie van bronhouders en afnemers aan wat de belangrijke stand van zaken, issues en ontwikkelingen in de koppelingen zijn en hoe de Opdrachtnemer daar mee om gaat;
- De voortgang in de technische aansluiting van bevoegd gezagen op het DSO-LV, vanaf het moment dat de Opdrachtnemer de verantwoordelijkheid heeft voor het realiseren van deze aansluitingen;

Opdrachtnemer levert aan de Opdrachtgever in de laatste kwartaalrapportage jaarlijks een overzicht (op grond van artt. 5.2, sub a en sub b):

- Van de totale begrote en gerealiseerde kosten per onderdeel over het afgelopen jaar;
- Van de samenwerkingsafspraken, de voorwaarden voor en het regie voeren op innovatie en het adviseren van de Opdrachtgever

Opdrachtnemer rapporteert aan de Opdrachtgever over de toprisico's ten aanzien van het beheer en de doorontwikkeling van DSO-LV en ten aanzien van de relatie tactisch – operationeel beheer DSO-LV in de kwartaalrapportage (op grond van artt. 6.1).

Aanvullende rapportage-eisen over IPOw dienen nog nader te worden uitgewerkt.

BIJLAGE C

Volmacht en Machtiging

Artikel 1. Privaatrechtelijke en feitelijke handelingen

1. Aan de Dienst voor het kadaster en de openbare registers wordt op zijn werkterrein in het kader van de Raamovereenkomst tot opdrachttuitvoering Tactisch Beheer Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet en Informatiepunt (2019) volmacht en machtiging verleend voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen en voor de daarmee samenhangende feitelijke handelingen.
2. Deze machtiging en volmacht omvat de handelingen die volgen uit bijlage 3 van de Beheerovereenkomst, het uitsluitend recht (Stcrt. 2019, 15335), de Raamovereenkomst, de Nadere Overeenkomsten en de Opdrachtbrieven.
3. Daarnaast is de Dienst voor het kadaster en de openbare registers gemachtigd om de Minister in gerechtelijke procedures te vertegenwoordigen, voor zover dit verband houdt met de werkzaamheden als bedoeld in lid 1.

Artikel 2. Kaders uitoefening bevoegdheden

1. De uitoefening van bevoegdheden die op grond van deze Volmacht en Machtiging zijn verleend, geschiedt met inachtneming van:
  - a. de door of namens de Minister gegeven algemene of bijzondere instructies;
  - b. de van toepassing zijnde opdrachtbrief, en de daarbij gegeven financiële ruimte;
  - c. de overige ter zake geldende wet- en regelgeving en beleidsregels.
2. Verlening van ondervolmacht en ondermachtiging zijn toegestaan.

Artikel 3. Wijze van ondertekening

1. Het in een document vastleggen van een privaatrechtelijke rechtshandeling of een andere feitelijke handeling, geschiedt op briefpapier van het ministerie met het hoofd: Ministerie van BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES.
2. Bij Volmacht luidt de ondertekening als volgt:
NAMENS DE STAAT DER NEDERLANDEN
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
namens deze, gevolgd door de aanduiding van de gevolmachtigde functionaris van de Dienst voor het kadaster en de openbare registers.
3. In geval van plaatsvervangende ondertekening bevat de ondertekening zowel een aanduiding van de plaatsvervanger als degene die bij afwezigheid of verhindering wordt vervangen.